

dec. '97

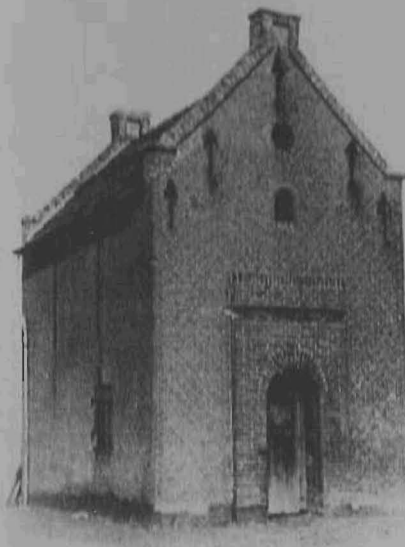
HVC NIEUWS BRIEF

A. Rademaker fecit

CAPELLE

1032

Dief- en duifhuisjel

HVC
secr.: Postbus 136, 2900 AC Capelle aan den IJssel

HVC
HISTORISCHE VERENIGING CAPELLE AAN DEN IJSSEL

NIEUWSBRIEF

december 1997

De HVC-NIEUWSBRIEF wordt uitgegeven door de Historische Vereniging Capelle aan den IJssel en verschijnt viermaal per jaar. De leden ontvangen de Nieuwsbrief gratis.

De contributie van de vereniging bedraagt f.25,00 per jaar; voor 65-plussers en CJP-leden f.15,00.

INHOUD

375 Opening Historisch Museum

378 Beatrix - 60 jaar - Capelle

379 Genootschap "Leerzaam en Eenvoudig"

382 Kort overzicht 1997

383 Rectificatie (ingezonden brief)

385 Watersnood 1953

388 Dief- en Duifhuis gesloten

388 Tuinman gevraagd

388 Historisch Museum langer geopend

389 Lijst van bestuursleden en adviseurs

OPENING HISTORISCH MUSEUM

De tocht tussen de Kralingseweg en het Beijerinck-gemaal bood op zaterdagmorgen 25 oktober een niet-alledaagse aanblik. In een punter werden burgemeester J. Verbree en mevrouw Verbree naar het J.A. Beijerinck-gemaal gevaren onder de tonen van de trompet van de heraut voor één dag, Wilhelm Groenendijk, die vaderlandse liedjes speelde met tot slot de Triomfmars uit Aïda.

En een triomf was het uiteindelijk geworden, zowel voor de Historische Vereniging als voor de Stichting tot behoud van het J.A. Beijerinck-gemaal. Na jaren van besprekingen tussen beide besturen en na maanden van hard werken kon eindelijk het Historisch Museum worden geopend. De stichting was erin geslaagd de fondsen te verwerven waarmee het gemaal kon worden verbouwd en de vereniging richtte het voormalige ketelhuis in tot museum. Dit was mogelijk gemaakt dankzij een forse gift van de Van Cappellen-stichting en de medewerking van de diverse leveranciers, die in veel gevallen een "zacht prijsje" berekenden. En dan mogen we het werk van vele vrijwilligers, die de handen uit de mouwen staken, zeker niet vergeten.

De openingstentoonstelling draagt de titel "Het kasteel van Capelle 1275-1525" en laat door middel van vele prachtige reproducties van oude prenten het leven van de heren van het kasteel in die tijd zien.

Dankzij de medewerking van het Rotterdamse Historisch Museum en het Bureau voor Oudheidkundig Bodemonderzoek Rotterdam kan de Capelse bevolking voor het eerst de vondsten zien die gedaan werden tijdens de opgravingen bij de fundamente van het kasteel in 1963 en volgende jaren, en het vervolgonderzoek in 1984. De tentoonstelling is ingericht door dr. J.W. Verkaik, adviseur van onze vereniging.

Na ontvangst van de genodigden, onder wie - naast vele anderen - nazaten van Jan Anne Beijerinck, in de machinekamer van het gemaal, begaf men zich naar het museum waar de officiële opening plaatsvond. Als eerste sprak de voorzitter van de Stichting tot Behoud van het J.A. Beijerinck-gemaal ir. J.C. Goudriaan, die alle sponsors en vrijwilligers dankte die de verbouwing van het ketelhuis tot museum hadden mogelijk gemaakt. De stichting is sinds 1990 eigenaar van het gemaal, dat enige tijd geleden op de Monumentenlijst is geplaatst. Het

museum wordt door de HVC van de stichting gehuurd.

De opening werd verricht door burgemeester J. Verbree. Op verzoek van ceremoniemeester en bestuurslid van de Stichting Beijerinck-gemaal Paul Weyling, opende hij de deur van het voormalige ketelhuis en vervolgens werd door hem een grote koperen ketel onthuld, die in 1392 bij een uitbarsting van de Hoekse en Kabeljauwse Twisten op de bodem van de waterput werd verstopt. Hij noemde in zijn toespraak de opening van het museum een historisch moment. "In het verleden", aldus de burgemeester "zijn we helaas te slordig met ons cultureel erfgoed omgegaan. Ik ben daarom blij dat de historische parels van Capelle nu zorgvuldig worden bewaard. Want om het heden goed te kunnen begrijpen moet je weten hoe het in het verleden is gegaan. Niets is namelijk toeval". De burgemeester gaf toe dat in het recente verleden door het gemeentebestuur niet al te enthousiast is gereageerd op de plannen om in dit gemaal een museum te vestigen. "We hopen dat goed te kunnen maken. Het is het meer dan waard". Hij zegde de maquette van het kasteel toe, die nu in het gemeentehuis staat. Vervolgens bood hij het proto-type aan van de bewegwijzering naar het museum, die de gemeente zal plaatsen.

De voorzitter van de HVC, de heer S. Elhorst, gaf vervolgens een overzicht van hetgeen men in de loop der jaren tot stand heeft gebracht, zoals het tot depot verbouwen van een deel van de hooizolder van de boerderij aan de 's-Gravenweg 325, en de tentoonstellingen in het Dief- en Duifhuis, die grote belangstelling van de bevolking genieten.

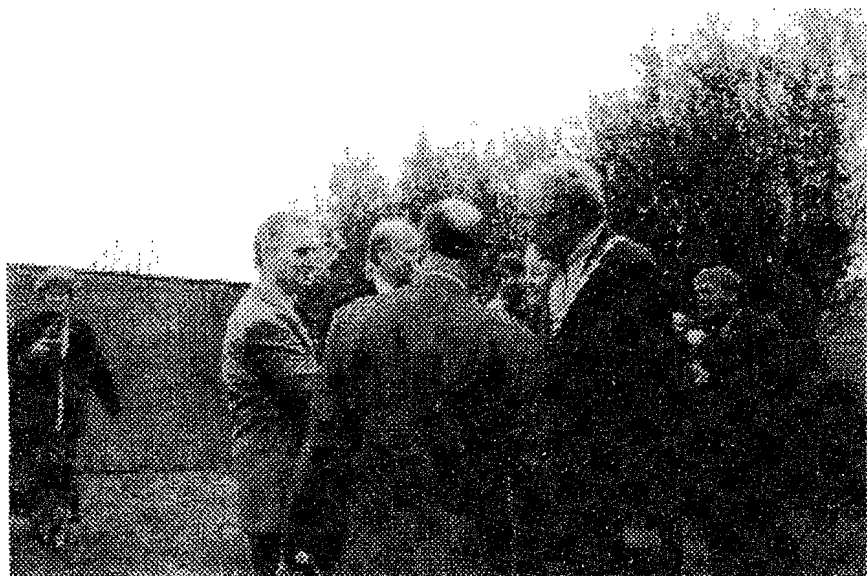
Daarna sprak de voorzitter van de Deelgemeente Prins Alexander, de heer D. Klaassen. Er zal een voorstel in de deeraad worden behandeld om aan het museum een waarderingssubsidie toe te kennen, voornamelijk met het oog op de voorgenomen rondleidingen van de leerlingen van groep 7 en 8 van de basisscholen. Hij riep de scholen en bewoners van de Polder Prins Alexander op het museum te bezoeken "want water kent geen grenzen".

De laatste spreker was het raadslid van Capelle Arie van Wijngaarden. In zijn hoedanigheid van uitgever overhandigde hij het eerste exemplaar van het onder de auspiciën van de HVC uitgegeven boek "De Polders van Capelle aan den IJssel" aan de schrijver, de heer P. Breedijk. Het tweede exemplaar was bestemd voor de heer Van de Knaap van het Hoogheemraadschap Schieland, die driehonderd

exemplaren van het boek bestelde, die bestemd zullen zijn als relatiegeschenk. Vervolgens overhandigde hij een exemplaar van het boek aan de voorzitter van de HVC, de voorzitter van de Stichting Beijerinck-gemaal, de burgemeester en de heer H. van Erk, die gedurende veertig jaar machinist van het gemaal was.

Het boek van de heer Breedijk kan in het museum tegen een gereduceerde prijs worden gekocht. Evenals bij andere tentoonstellingen van de HVC het geval was, is ook nu een boekje ter ondersteuning van het geëxposeerde samengesteld, dat gratis aan de bezoekers ter beschikking wordt gesteld. In dit boekje komen eveneens artikelen voor over het gemaal.

's Middags waren de leden van de HVC, de donateurs van de Stichting Beijerinck-gemaal en de buurtbewoners voor een bezoek uitgenodigd. Hiervan werd een goed gebruik gemaakt. Men toonde zich zeer geïnteresseerd in de Middeleeuwse geschiedenis van Capelle en de werkende machines van het gemaal.

Burgemeester Verbree, kort na het aan land gaan, in gesprek met bestuursleden van de HVC en de Stichting Beijerinck-gemaal.

BEATRIX - 60 JAAR - CAPELLE

Op 31 januari 1998 wordt koningin Beatrix 60 jaar en - zoals zij bekend heeft gemaakt - is zij voornemens dit op grootse wijze te vieren.

De HVC wil aan deze herdenking aandacht besteden door het inrichten van een expositie in het pas geopende Historisch Museum aan de Bermweg 13, naast de bestaande tentoonstelling "Het kasteel van Capelle 1275-1525". De expositie zal betrekking hebben op de belangrijke gebeurtenissen in het leven van koningin Beatrix en de ontwikkeling van Capelle aan den IJssel in dezelfde 60 jaren.

Wij vragen de Capelse bevolking, en in het bijzonder onze leden, hierbij om medewerking. Heeft U foto's, snuisterijen en/of amateurfilms in Uw bezit, die betrekking hebben op het leven van de koningin en/of op gebeurtenissen in Capelle in deze 60 jaren, dan zullen wij die graag - al of niet in bruikleen - van U in ontvangst nemen in het Historisch Museum elke zaterdag van 13.00 tot 16.00 uur (op 27 december van 11.00 tot 16.00 uur). U kunt ook eerst bellen: tel.4505660.

Het is de bedoeling dat de expositie te bezichtigen zal zijn vanaf 31 januari 1998.

De prinsessen Beatrix en Irene in september 1939

GENOOTSCHAP "LEERZAAM EN EENVOUDIG"

In de 19e eeuw richtte men op vele plaatsen in ons land letterkundige genootschappen op, waar men zich verdiepte in de Nederlandse letterkunde en daar zo mogelijk zelf aan bijdroeg.

Ook Capelle wilde niet achterblijven en op 23 februari 1820 werd het genootschap "Leerzaam en Eenvoudig" opgericht met 23 leden.

Niet iedereen kon zomaar lid worden. Er was een ballotagecommissie. Vermoedelijk waren de leden de notabelen van Capelle en omringende dorpen, zoals de burgemeester, de dominee, de notaris, het schoolhoofd en dergelijke figuren. In de loop der jaren wordt in de notulen wel een aantal malen vermeld dat kandidaten geweigerd werden. Helaas staat er nooit bij wat de reden hiervan is. Misschien is de sociale status van de kandidaat te laag of heeft hij ruzie met één van de leden, die hem dan niet als mede-lid wil.

Er waren werkende en niet-werkende leden. Van de werkende leden werd verwacht, dat zij op bijeenkomsten een bijdrage leverden.

Op 28 februari 1820 vond de oprichtingsvergadering plaats. De heer Pauckhagen gaf een lezing over het Oogmerk van een Genootschap. Hierna werd een commissie benoemd om een geschikt motto uit te denken. De commissie bestond uit de heren Van Schagen, Donker en Van der Es. De leden wordt gevraagd over een motto na te denken en dit eventueel binnen 14 dagen op te geven aan de commissie. De heer Van Schagen dient enige concept-wetten in, die bekeken zullen worden en op de eerstvolgende vergadering definitief bepaald zullen worden.

Als werkende leden geven zich 12 man op, 3 als niet-werkende leden.

Er wordt een directie benoemd van 8 man. De heer Van Schagen wordt president, Donker vice-president, Van der Es secretaris en Stolk thesaurier.

Tijdens de vergadering van 21 maart 1820 wordt het genootschap geïnstalleerd. President Van Schagen houdt een redevoering over het belang van de kennis en beoefening der wetenschappen ter veredeling van verstand en hart, overeenkomstig het door de commissie overgelegde en door de vergadering aangenomen motto

"LEERZAAM EN EENVOUDIG"

Enige heren lezen een bijdrage voor, die met genoegen wordt aangehoord.

Eén der leden stelt voor dat de niet-werkende leden een hogere contributie zullen betalen. Er wordt aangenomen dat bij een nadelig saldo deze leden twee gulden extra zullen betalen. De overige tekorten zullen bij personele omslag gevonden worden.

DE WETTEN

Elke vereniging heeft regels nodig (tegenwoordig heet dit een reglement). In de 19e eeuw sprak men van "wetten". In 1820 werden deze wetten vastgesteld. Er zijn van deze eerste versie geen exemplaren bewaard gebleven. De eerste nog wel aanwezige versie is van 1823. De boekjes, waarin de wetten stonden, werden samen met een diploma aan de leden gestuurd wanneer zij werden aangenomen.

Er zijn 6 hoofdstukken met 50 artikelen.

Het doel van het genootschap is "bevordering van zodanige kennis en wetenschappen die het verstand versieren en het hart veredelen". Dit wordt gedaan door het geven van lezingen, waarbij de werkende leden verplicht worden van tijd tot tijd een lezing te houden.

Het bestuur bestaat uit 8 directeuren, waarvan zes werkend en twee niet-werkend. Er is een president, een vice-president, een secretaris en een thesaurier. Elk jaar treden twee bestuursleden af. Zij zijn eventueel direct herkiesbaar. In de laatste vergadering van het jaar vindt de bestuursverkiezing plaats. Men wordt benoemd zonder dat men vooraf te kennen heeft gegeven bereid te zijn tot deze functie.

De president moet de vergaderingen regelen en ordelijk houden. De secretaris notuleert en houdt de absentes bij, die een boete moeten betalen. De thesaurier ontvangt de contributie- en boetegelden en legt daarover en over de uitgaven verantwoording af.

De vergaderingen zullen eenmaal per maand gehouden worden en wel de vrijdag voor de volle maan van 's middags vijf tot 's avonds 8 uur. De president begint de vergadering om half zes. Wie dan niet aanwezig is moet een boete van 55 cent betalen. Om 6 uur moet de voordracht beginnen, die drie kwartier mag duren. De onderwerpen zijn vrij, maar mogen niet handelen over godsdienstige of burgerlijke geschillen.

Alle leden hebben een vastgestelde plaats; de beste plaatsen voor het

bestuur, dan de werkende leden en eindelijk de niet-werkende leden. Eén of twee introducés mogen worden meegebracht. Er zijn hiervoor enige voorwaarden. Introducés mogen niet wonen in plaatsen waar leden woonachtig zijn, behalve als deze zelf een lezing geeft.

Dames en zoons van 17 tot 20 jaar mogen worden meegebracht.

Als tenminste ééntiende van de leden dat eist of als de president het nodig vindt, kan er een buitengewone vergadering worden gehouden.

Nieuwe leden kunnen alleen bij ballotage worden aangenomen. Dit vindt plaats door in een kistje witte en zwarte balletjes te plaatsen. Indien tweederde van de balletjes wit is, wordt de man aangenomen. Een niet gekozen persoon mag gedurende een jaar niet opnieuw worden voorgedragen.

Op de laatste vergadering van het jaar kan men bedanken. Als men midden in het jaar weg wil, moet men tot het eind boetes blijven betalen, behalve bij verhuizing naar een andere gemeente waar geen leden gevonden worden.

Er zijn ook buitengewone en honoraire leden. Een buitengewoon lid is een persoon die in een gemeente woont waar geen andere leden gevonden worden. Zij hebben dezelfde rechten als gewone leden, maar kunnen niet in het bestuur gekozen worden. Zij hoeven echter ook geen boetes te betalen. Zij betalen twee gulden extra contributie. Honoraire leden worden benoemd als blijk van achting. Het lidmaatschap wordt aangeboden. Men is vrijgesteld van alle betalingen en heeft geen recht van ballotage.

Hoe werd het genootschap gefinancierd? Om te beginnen met de entree- en contributiegelden. Ieder nieuw lid f.3,00. In de eerste vergadering van het nieuwe jaar werd per lid f.4,00 contributie betaald. Men had dan het recht per vergadering een halve liter wijn te drinken. Buitengewone leden betaalden f.2,00 extra contributie. Bij kastekort betaalden de niet-werkende leden f.2,00. Wanneer het tekort dan niet gedekt was, werd dit over alle leden hoofdelijk omgeslagen.

Verder was er het boetestelsel. Leden die niet aanwezig waren wanneer de naamlijst werd voorgelezen, betaalden f.0,30. Als men helemaal niet kwam opdagen, werd dit f.0,55. Bij buitengewone vergaderingen

betaalde men bij absentie f.1,00. Als de president de vergadering niet precies om half zes opende, moest hij f.0,55 betalen. De secretaris en de thesaurier moesten zorgen dat de president hun papieren had, wanneer ze zelf niet of te laat zouden komen. Anders moesten zij f.1,00 betalen. Wanneer iemand een leesbeurt had en die niet verzorgde, kostte hem dat f.3,00 (behalve bij ziekte of sterfgeval).

Deze wetten zijn in de loop der jaren nog weleens aangevuld.

Mevr. J.Goudappel

(Gezien de lengte van dit artikel, zal het tweede gedeelte worden geplaatst in de volgende Nieuwsbrief)

KORT OVERZICHT 1997

Dit jaar is voor de HVC een gedenkwaardig jaar geweest.

De exposities in het Dief- en Duifhuis trokken veel belangstelling. In het bijzonder denken wij hierbij aan de tentoonstelling "Van Postkoets tot Metro". Bij de opening ontvingen wij reeds meer dan 200 bezoekers.

Ook de andere 3 tentoonstellingen: "Het Slot en Omgeving", "1574 IJsseldijk doorgestoken door prins Willem I" en "De Rivier, de Veren en de Brug" waren goed voor enkele honderden bezoekers.

Niet vergeten mag worden de Open Monumentendag, die plaatsvond op 13 september en dit jaar als thema had: "School als Monument, Monument als School". In de Regentenkamer van de Van Cappellenstichting was een tentoonstelling ingericht, die door een groot aantal mensen werd bezocht. Hetzelfde was het geval met de andere voor het publiek opengestelde monumenten.

25 oktober was een grote dag voor de HVC: de opening van het Historisch Museum door burgemeester J.Verbee met de tentoonstelling "Het Kasteel van Capelle 1275-1525". Hierover melden wij elders in deze Nieuwsbrief.

Voor het jaar 1998 heeft het bestuur meerdere plannen. Hierover meer in de volgende Nieuwsbrief.

Wij wensen de leden goede Kerstdagen en een voorspoedig 1998 toe.

Het bestuur

RECTIFICATIE

Van de heer A.M.Overwater te Barendrecht ontvingen wij de volgende brief met opmerkingen betreffende het hoofdstuk "Het verzet" in ons boekje "Capelle aan den IJssel en de Tweede Wereldoorlog". Hij verzoekt ons zijn rectificatie in de Nieuwsbrief te vermelden, waaraan wij hierbij voldoen.

In Uw publicatie "Capelle aan den IJssel en de Tweede Wereldoorlog" van april 1995, hoofdstuk 20 wordt op blz.112 het volgende vermeld: "Aan het einde van de oorlog kon het gebeuren dat men werd aangehouden en gedwongen langs zojuist gefusilleerde Nederlanders te lopen. Dat waren gearresteerde verzetsmensen, maar ook mensen die toevallig op straat liepen.

Ook Pieter Johannes van der Meer, die aan de Bermweg in Capelle woonde, werd het slachtoffer van deze terreur. Hij had deelgenomen aan een aanslag op het kantoor van de S.D. in Rotterdam, die mislukte. De daders, waaronder hij, werden gearresteerd en 3 dagen later werd hij met nog 19 anderen op de Coolsingel in Rotterdam doodgeschoten".

Deze vermelding bevat een aantal onjuistheden:

- a Van der Meer werd niet gearresteerd wegens deelname aan de aanslag op het kantoor van de S.D. op 21.12.1944, maar bij een gevecht op 24.10.1944.
- b Hij werd niet 3 dagen na zijn aanhouding gefusilleerd, maar diezelfde dag.
- c De repressaille op de Coolsingel was op 20.1.1945 en niet 3 dagen na Van der Meers arrestatie.
- d Bij de repressaille op de Coolsingel werden 10 en geen 20 mensen omgebracht.
- f Als reactie op de overval werden niet de daders, maar arrestanten gefusilleerd en niet 3 dagen later, maar de volgende dag.

Uit publicaties en onderzoek in bronnen is mij het volgende gebleken:

- 1 Pieter J. van der Meer, geboren Capelle aan den IJssel 6.3.1919, van beroep marechaussee en wonende Bermweg 117, werd als lid van de K.P. bij een vuurgevecht tussen K.P. en S.D. in Rotterdam-Blijdorp in de vroege ochtend van 24.10.1944 gearresteerd. Bij dit gevecht sneuvelen de K.P.er Pieter van de Puijl en een Duitser. Cornelis Diteweg werd als K.P.er eveneens gearresteerd en met Van der

Meer en twee anderen diezelfde avond op het Gedempte Doelwater bij het hoofdbureau van politie gefusilleerd als repressaille voor de overval op het Hoofdbureau van Politie, waarbij ruim 40 gevangenen werden bevrijd. Dit alles gebeurde op 24.10.1944.

Pieter J. van der Meer werd 28.10.1944 begraven op de begraafplaats Crooswijk te Rotterdam en 19.7.1945 herbegraven op de begraafplaats Oud-Kralingen aldaar.

2 Op 21 december 1944 vond door de K.P. een overval plaats op de S.D.-Aussenstelle, Heemraadssingel 219 te Rotterdam. Als repressaille werden op 22.12.1944 op de Schietbaan aan de Kralingseweg 9 mannen gefusilleerd. Zij waren tijdens de overval reeds in arrest, een deel van hen wegens een overval ten eigen bate.

3 Op 20 februari 1945 werden op de Coolsingel 10 mannen gefusilleerd als repressaille voor de aanslag op een Nederlandse S.S.-man. Van deze 10 mannen, die als arrestant waren opgehaald, is van 8 bekend, dat zij wegens verzetswerk waren gearresteerd.

Voor de geschiedschrijving van deze gebeurtenissen moge ik U wijzen op de boeken "Guerilla in Rotterdam" door J.L. van der Pauw: overval op S.D.-kantoor en repressaille op blz.262-264 en "De Rotterdamse Gevallenen van het Verzet 1940-1945": gevecht Blijdorp 24-10-1944 op blz.31 en executie van 10 man op de Coolsingel 20-2-1945.

w.g. A.M.Overwater

(Het laatste boek is uitgegeven ter gelegenheid van de 4 mei herdenking 1997 in Rotterdam. Het is verkrijgbaar bij de Archiefwinkel, Coolsingel 91 te Rotterdam of het Oorlogs- en Verzetsmuseum, Veerlaan 92 te Rotterdam tegen een prijs van f.24,00.

Het kan ook worden toegezonden na overschrijving van f.30,00 op postrekening 35.60.85 t.n.v. A.M.Overwater te Barendrecht onder vermelding van naam en adres)

Het zal binnenkort 45 jaar geleden zijn dat het zuidwesten van Nederland werd getroffen door een desastreuze watersnood. Daarom nemen wij uit de IJssel- en Lekstreek van 6 februari 1953 het onderstaande, aan de ramp gewijde, artikel over.

S P R I N G T I J   E N   O R K A A N VEROORZAKEN NATIONALE RAMP

NEDERLAND IN GROTE WATERSNOOD

Ook onze streek heeft 6 doden te betreuren Doorbraken in Stormpolder- en IJsseldijk

Zondag 1 februari 1953 zal door Nederlands bevolking niet gemakkelijk worden vergeten. In enkele uren tijds werd ruim een zesde gedeelte van ons land door het water overspoeld. Duizenden gezinnen werden door het woeste water opgejaagd en moesten vluchten voor het geweld van de grote kracht der natuurelementen. Vele honderden mensen kwamen in de golven om en talloze boerderijen, huizen en fabrieken werden verwoest. Groot is de nood, die is geleden en nog steeds komen berichten binnen van personen, die deze nationale ramp niet hebben overleefd. Duizenden stuks vee drijven nog rond in het water van de Zeeuwse Polders, van de Zuidhollandse eilanden, van West-Brabant. Nameeloos veel leed is er berokkend, honderdduizenden hectaren bouwland zijn verloren gegaan en ongeveer 50.000 personen zijn dakloos geworden, doordat hun woningen door het water werden vernietigd.

GELUKKIG HEEFT NEDERLAND zijn taak in deze watersnood verstaan. Uit alle delen van ons kleine vaderland zijn voertuigen, werkwilligen enz. enz. naar de gebieden van de overstromingen getrokken om de helpende hand te bieden. De Koninklijke Luchtvaartmaatschappij, het Ministerie van Oorlog en honderden particuliere bedrijven boden hun hulp aan. Fondsen zijn als paddestoelen uit de grond geschoten en duizenden comité's zijn gevormd om de evacués van de nodige dekking, kleding en schoeisel te voorzien. Nederland heeft geofferd op grootse wijze. Ook de

Omroepverenigingen hebben deze dagen laten zien, dat zij hun taak verstaan. Dag en nacht hebben zij berichten doorgegeven over plaatsen waar dringende, zeer dringende hulp nodig was.

DE GEHELE NEDERLANDSE BEVOLKING HEEFT HAAR STEENTJE BIJGEDRAGEN OM HET NAMELOOS LEED TE VERZACHTEN

**GROOT WAS EN IS HET MEDELEVEN VAN NEDERLANDERS IN
HET BUITENLAND, DIE OOK DAADWERKELIJKE HULP
VERLEENDEN EN NOG VERLENEN .....**

Angstige mensen zochten hun toevlucht voor het zeer snel stijgende water op de bovenverdiepingen en daken van hun huizen. Anderen grepen zich krampachtig vast aan de bomen en lantaarnpalen om aan de vloed van het water te ontkomen. Grote menigten mensen hielpen om de bedreigde punten - al dan niet met succes - met zandzakken te beschermen tegen de niets ontziende waterkracht. Het water steeg in vele polders onrustbarend en vele personen, die zich op zolders veilig waanden, werden in het ijskoude water geworpen doordat de muren het geweld van de baren niet konden weerstaan en bezweken. Anderen geraakten bewusteloos door de doorstane angst en koude. De storm, die met een snelheid van circa 140 km per uur over Nederland blies, joeg het water tegen de dijken van onze lage landen. Vele waterkeringen bezweken voor het machtige geweld van het opgezweepte water. Het werd een ramp die voor immer in Nederlands geschiedenis zal blijven geboekstaafd.

WELVAART EN ELLENDE

Zaterdagmorgen werd al gewaarschuwd voor gevaarlijk hoog water, doch niemand vermoedde dat het in de nacht van Zaterdag op Zondag tot zulke grote verschrikkingen zou komen. Wij Nederlanders waren wel gewend aan hoog water en "ook nu zullen de dijken het wel houden", was de mening van alle Nederlanders, die in de laagste gedeelten aan de Westkust van Holland woonden. Men dacht er des middags niet meer aan dat voor gevaarlijk hoog water was gewaarschuwd!

Alles ging z'n normale gang en rustig - slechts nu en dan opgeschrikt door een harde windstoot - begaf men zich te ruste.

Het hoogtepunt bereikte het water op Zondagmorgen 1 februari

omstreeks 6 uur. Toen reeds stonden verscheidene delen van ons land onder water. 's Nachts om 1 uur werden de dijken overspoeld en om 3 uur waren vele polders geïnundeerd.

Het water dat zoveel welvaart aan Nederland heeft verschaft, is nu onze grootste vijand geworden. Eeuwen achtereen zijn de golven het element geweest van vele Nederlanders, die uitzwerven over vele wereldzeeën om het land op te bouwen en het welvaart te geven. Nu, op 1 februari 1953, werd een ontzaglijk groot deel aan onze lage landen ontnomen.

Juist nu, nu Nederland de eerste ellende van de tweede wereldoorlog achter de rug heeft en snel aan zijn herstel werkt, juist nu werd onze dappere bevolking geteisterd door een verschrikkelijke ramp waartegen niets was bestand.

Tegen de bezetter kon men zich te weer stellen, maar tegen de reusachtige huizenhoge golven, opgezweept door de harde wind, was geen tegenstand mogelijk. De arbeid van honderden landbouwers werd in enkele uren vernietigd en wanneer het land weer van water zal zijn gezuiverd, begint hij weer opnieuw.

Nederland heeft zijn taak in deze begrepen. Fondsen, comités enz. werden opgericht om degenen, die alles verloren in de golven, van kleding, dekking en schoeisel te voorzien. Ook financieel wordt op allerlei manieren getracht om gelden in te zamelen. Millioenen guldens stromen binnen en worden gestort door alle lagen van de bevolking. Maar er is nog veel meer nodig; stort ook U daarom nog een bijdrage op postrekening 9575 t.n.v. het Nationaal Rampenfonds, Statenlaan 81 te Den Haag.

Februari 1953 Enkele dagen na de watersnoodramp
Burgemeester Van Dijk bij het veer van Van de Ruit

HET DIEF- EN DUIFHUIS GESLOTEN

Het bestuur heeft op de laatste vergadering het besluit genomen om gedurende de wintermaanden te stoppen met de exposities in het kleinste museum. Het is namelijk in verband met kou en vocht niet verantwoord om foto's en andere voorwerpen in de vochtige ruimte te exposeren.

Zodra de eerste tentoonstelling in 1998 in het Dief- en Duifhuis is ingericht, zullen wij U dit via de media laten weten.

TUINMAN GEVRAAGD

Voor het onderhoud van de tuin van het Historisch Museum aan de Bermweg 13 zoeken wij een tuinman/vrijwilliger. Voor bijzonderheden over deze werkzaamheden kunt U bellen met ons bestuurslid de heer Van Beusekom tel.4422440.

HET HISTORISCH MUSEUM OP ZATERDAG 27 DECEMBER LANGER GEOPEND EXPOSITIE VAN OUDE GEREEDSCHAPPEN

Er bestaat veel belangstelling voor de expositie "Het Kasteel van Capelle 1275-1525". Om de leden en andere geïnteresseerden de gelegenheid te geven de tentoonstelling te bezoeken, is het museum op zaterdag 27 december 1997 geopend van 11.00 tot 16.00 uur.

Om een indruk te geven van de voorwerpen die zijn opgeslagen in ons depot aan de 's-Gravenweg 325, is op deze dag tevens een mini-tentoonstelling ingericht van oude gereedschappen.

Om het op deze z.g. 3e kerstdag gezellig te maken in ons museum, schenken wij gratis een kopje koffie of thee.

LIJST VAN BESTUURSLEDEN EN ADVISEURS

S.Elhorst	voorzitter tel.	4505660
H.G.Gerritsen	secretaris	4505981
Mevr. A.Swets	penningmeester	4506883
P. v.d. Vaart	2e penningm.	4506650
T.Verkaik	depothouder	4519552
C. van Beusekom	lid	4422440
A.Huisman	lid	4506186
J. de Gier	lid	4504845

Adviseurs

A.M. den Boer	0180-314870
dr. J.W.Verkaik	4505396